

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ім. В.В.Докучаєва**

Кафедра мовних дисциплін

ЗАТВЕРДЖУЮ

Перший проректор

_____ Р. М. Шелудько

«31» серпня 2020р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«ІНОЗЕМНА (АНГЛІЙСЬКА) МОВА»

Галузь знань/знань **10 «Природничі науки»**

Спеціальність **101 «Екологія»**

Освітньо-професійна програма **«Екологія»**

Факультет **Захисту рослин**

Харків – 2020

Робоча програма «Іноземна мова» для здобувачів галузі знань 10 «Природничі науки», спеціальності 101 «Екологія», освітньо-професійної програми – «Екологія».

«___» _____, 2020 р.

Розробник: **Коврига Юлія Володимирівна** - викладач

Робочу програму затверджено на засіданні кафедри мовних дисциплін

Протокол від «26» серпня 2020 р. №1

Завідувач кафедри мовних дисциплін
професор ХНАУ

_____ Герман Л.В.

«26» серпня 2020 р.

Схвалено навчально-методичною комісією факультету захисту рослин

Протокол від «___» _____ 2020 р. № _____

«___» _____ 2020 р.

Голова _____ Забродіна І.В.

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 5	Галузь знань 10 «Природничі науки»,	Обов’язкова	
Модулів – 4	Спеціальність 101 «Екологія»		
Змістових модулів – 4		Освітньо-професійна програма «Екологія»	Рік підготовки:
Загальна кількість годин – 150	2020-2021		
	Семестр		
	1-й		2-й
		Лекції	
Тижневих годин для денної форми навчання: 2 години, аудиторних – 72годин, самостійної роботи студента – 78 годин.	Освітній рівень перший (бакалаврський)	-	-
		Практичні, семінарські	
		0 год.	0 год.
		Лабораторні	
		50год.	14 год.
		Самостійна робота	
		100 год.	136 год.
		Індивідуальні заняття не передбачені	
		Вид контролю Екзамен	

1. Мета і завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Іноземна мова» є формування у здобувачів загальних та професійно орієнтованих мовленнєвих компетенцій (лінгвістичної, соціолінгвістичної та прагматично комунікативної) для забезпечення їхнього ефективного спілкування; сприяння розвитку у студентів здібностей до самооцінки та здатності до самостійної роботи як під час навчання у вищі, так і після отримання диплома про вищу освіту.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Іноземна мова» є набуття здобувачами навичок практичного володіння іноземною мовою в різних видах мовленнєвої діяльності в обсязі тематики, зумовленої професійними потребами, одержання новітньої фахової інформації з іноземних джерел; користування усним монологічним та діалогічним мовленням у межах побутової, суспільно-політичної та фахової тематики; перекладу, реферування та анотування фахової літератури. У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач повинен

знати:

1. основи фонетичної системи іноземної мови;
2. нормативну граматику іноземної мови;
3. лексичний мінімум, передбачений програмою (2 000 лексичних одиниць);
4. особливості перекладу, реферування, анотування фахової літератури;
5. мовленнєвий етикет спілкування.

вміти:

1. перекладати англomовні професійні тексти рідною мовою, користуючись відповідними словниками;
2. аналізувати англomовні джерела інформації для отримання даних, що є необхідними для виконання професійних завдань та прийняття професійних рішень;
3. писати професійні тексти і документи іноземною мовою з низки галузевих питань;
4. писати ділові та професійні листи, демонструючи міжкультурне розуміння та попередні знання у конкретному професійному контексті.
5. обговорювати навчальні та пов'язані зі спеціалізацією питання;
6. знаходити нову текстову, графічну, аудіо та відео інформацію, що міститься в англomовних галузевих матеріалах (як у друкованому, так і в електронному вигляді), користуючись відповідними пошуковими методами;
7. готувати публічні виступи з галузевих питань, застосовуючи відповідні засоби вербальної комунікації та адекватні форми ведення дискусій і дебатів.

Вивчення дисципліни «Іноземна мова» має на меті формування низки компетентностей:

Інтегральна компетентність:

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та вирішувати практичні проблеми у сфері екології, охорони довкілля і збалансованого природокористування, або у процесі навчання, що передбачає застосування основних теорій та методів наук про довкілля, та характеризуються комплексністю і невизначеністю умов.

Загальні компетентності:

ЗК07. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

ЗК12. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК13. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області. її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

Програмні результати навчання:

ПР08. Уміти проводити пошук інформації з використанням відповідних джерел для прийняття обґрунтованих рішень.

ПР13. Уміти формувати ефективні комунікаційні стратегії з метою донесення ідей, проблем, рішень та власного досвіду в сфері екології.

ПР14. Уміти доносити результати діяльності до професійної аудиторії та широкого загалу, робити презентації та повідомлення.

ПР18. Поєднувати навички самостійної та командної роботи задля отримання результату з акцентом на професійну сумлінність та відповідальність за прийняття рішень.

ПР19. Підвищувати професійний рівень шляхом продовження освіти та самоосвіти.

ПР24. Розуміти і реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності вільного демократичного суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ПР25. Зберігати та примножувати досягнення і цінності суспільства на основі розуміння місця предметної області у загальній системі знань, використовувати різні види та форми рухової активності для ведення здорового способу життя.

Міждисциплінарні зв'язки:

1. Англійська мова (шкільний курс)
2. Українська мова
3. Екологія
4. Ботаніка
5. Ентомологія
6. Захист рослин.

2. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Людина і природа.

Тема 1. «Моя родина».

Тема 2. «На фермі».

Тема 3. «Рослини і природа».

Тема 4. «Наш університет».

Тема 5. «Робота на фермі».

Тема 6. «Рослинні зони та їх оточення».

Змістовий модуль 2. Великобританія: лісове та сільське господарство

Тема 7. «Ферми в Британії».

Тема 8. «Студенти-аграрії та лісівники в Британії».

Тема 9. «Захист природи в Україні».

Тема 10. «Економіка України».

Змістовий модуль 3. Загальна екологія як наука. Екосистеми та їх характеристики. Основні поняття агроекології.

Тема 11. «Екологія».

Тема 12. «Що таке екосистема?»

Тема 13. «Біосфера».

Тема 14. «Біотичні та абіотичні екологічні фактори».

Тема 15. «Агроекологія».

Тема 16. «Принципи агроекології».

Змістовий модуль 4. Збереження навколишнього середовища

Тема 17. «Забруднення».

Тема 18. «Захист навколишнього середовища».

Тема 19. «Збереженні ґрунту».

Тема 20. «Організми, які живуть у ґрунті».

3. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	Денна форма						Заочна форма					
	усь ого	у тому числі					усь ого	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовий модуль 1. Людина і природа.												
Тема 1. Моя родина.	6			2		4	6					6
Тема 2. На фермі	6			2		4	6					6
Тема 3. Рослини і природа	6			2		4	6					6
Тема 4. Наш університет	6			2		4	6					6
Тема 5. Робота на фермі.	6			2		4	6					6
Тема 6. Рослинні зони та їх оточення	6			2		4	6					6
Змістовий модуль 2. Великобританія: лісове та сільське господарство.												
Тема 7. Ферми в Британії	6			2		4	6					6
Тема 8. Студенти аграрії і лісівники в Британії	6			2		4	6					6
Тема 9. Захист природи в Україні.	6			2		4	6					6
Тема 10. Економіка України.	6			2		4	6					6
Змістовий модуль 3. Загальна екологія як наука. Екосистеми та їх характеристики												
Тема 11. Екологія.	8			2		6	7					7

Тема 12. Що таке екосистема?	8			2		6	7					7
Тема 13. Біосфера	6			2		4	7					7
Тема 14. Екологічні фактори: біотичні та абіотичні.	8			4		4	7					7
Змістовий модуль 4. Збереження навколишнього середовища												
Тема 15. Агроекологія	8			2		6	8			1		7
Тема 16. Принципи агроекології.	8			2		6	8			1		7
Тема 17. Забруднення.	8			4		4	8			1		7
Тема 18. Захист навколишнього середовища	8			4		4	8			1		7
Тема 19. Збереження ґрунту.	8			2		6	9			2		7
Тема 20. Організми, які живуть у ґрунті.	8			4		6	9			2		7
Тема 21. Кислотний дощ.	10			2		8	8			2		6
Усього годин	150			50		100	150			14		136

5. Теми лабораторних занять

Пор. №	Назва теми	Кількість годин
1	Моя родина	2
2	На фермі	2
3	Рослини і природа	2
4	Наш університет	2
5	Робота на фермі	2
6	Рослинні зони та їх оточення	2
7	Ферми в Британії	2
8	Студенти-аграрії та лісівники в Британії	2
9	Захист природи в Україні	2

10	Економіка України	2
11	Екологія..	2
12	Що таке екосистема?	2
13	Біосфера.	2
14	Екологічні фактори: біотичні та абіотичні.	4
15	Агроекологія.	2
16	Принципи агроекології..	2
17	Забруднення..	4
18	Захист навколишнього середовища.	4
19	Збереження ґрунту.	2
20	Організми, які живуть у ґрунті.	4
21	Кислотний дощ.	2
	Разом	50

1. Самостійна робота

№	Завдання	Кількість годин
1.	<u>Ознайомлення з граматичним матеріалом.</u> Pronouns. Plural Form of Nouns. Prepositions. Thereis/are. Possessive Case of Nouns.	8
2.	<u>Ландшафтна екологія</u> Використовуючи мережу Інтернет, підготувати повідомлення про ландшафтну екологія.	8
3.	<u>Загальна екологія (та неоекологія)</u> Використовуючи мережу Інтернет пояснити, в чому полягає особливість неоекології.	8
4.	<u>Екологія людини</u> Використовуючи мережу Інтернет пояснити, що вивчає екологія людини.	8
5.	<u>Екологічна безпека</u> Використовуючи мережу Інтернет, підготувати повідомлення про найбільш серйозні екологічні загрози сьогодення.	10
6.	<u>Екологічна експертиза</u> Використовуючи мережу Інтернет, підготувати повідомлення про те, для чого потрібна екологічна	8

	експертиза.	
7.	<u>Природоохоронне законодавство і екологічне право</u> Використовуючи мережу Інтернет, підготувати доповідь про те, які закони регламентують захист навколишнього середовища.	8
8.	<u>Заповідна справа</u> Використовуючи мережу Інтернет, підготувати доповідь про появу і розвиток заповідної справи в Україні.	8
9.	<u>Агроекологія</u> Використовуючи мережу Інтернет, підготувати доповідь про об'єкт і предмет агроекології як наукової дисципліни.	8
10.	<u>Екологічна токсикологія</u> Використовуючи мережу Інтернет, підготувати доповідь про основні джерела надходження токсичних речовин, їх розповсюдження та вплив на навколишнє середовище.	10
11.	<u>Екологічні біотехнології</u> Використовуючи мережу Інтернет, підготувати доповідь про передумови розвитку <i>біотехнології</i> як науки в її застосуванні для вирішення <i>екологічних</i> проблем.	8
12.	<u>Екологічне землеробство</u> Використовуючи мережу Інтернет, підготувати доповідь про те, в чому полягає екологічне землеробство.	8
Разом		100

2. Індивідуальні завдання

У курсі вивчення дисципліни «Іноземна мова» індивідуальні заняття не передбачені навчальним планом.

3. Методи навчання

Уході вивчення англійської мови використовуємо такі методи навчання:

1. група методів за джерелом передачі й сприйняття інформації: словесні (пояснення навчального матеріалу, монологічне/діалогічне мовлення, аудіювання, тощо), наочні (відео сюжети, граматичні таблиці, рисунки на дошці та інше), практичні (робота в мультимедійному класі з аудіо та відеоматеріалами)
2. група методів за логікою передачі і засвоєння навчального матеріалу: індуктивний, дедуктивний, аналітичний, синтетичний, узагальнення, виділення головного тощо
3. група методів за ступенем самостійного мислення при засвоєнні знань: репродуктивний та продуктивний

4. група методів за ступенем управління навчальним процесом: навчання під керівництвом викладача, самостійна робота з підручником, електронними джерелами інформації та аудіо\відео матеріалами; виконання письмових завдань (рефератів, резюме та інше), підготовка домашнього читання.

8. Методи контролю

Контроль знань, умінь та навичок студентів – невід’ємна складова педагогічного процесу та форма зворотнього зв’язку при вивченні курсу «Іноземна мова». У процесі навчання іноземним мовам використовуємо такі види контролю:

1. Поточний
2. Періодичний (проміжковий)
3. Підсумковий

Поточний контроль це контроль рівня знань та вмінь у процесі навчання, який проводиться на лабораторних заняттях. Його види та форми: метод усного опитування, метод письмового контролю, метод тестового контролю, модульний контроль.

Періодичний (проміжний) – це контроль після вивчення розділу (теми), змістових модулів. Він включає наступні види контролю: контрольні роботи, тести, усне опитування (розмовні теми).

Підсумковий контроль – це контроль, який здійснюється в кінці вивчення курсу . В кінці 1-го семестру – залік, в кінці вивчення курсу – екзамен.

9. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота																				Сума
Змістовий модуль 1						Змістовий модуль 2				Змістовий модуль 3				Змістовий модуль 4						100
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	T12	T13	T14	T15	T16	T17	T18	T19	T20	
4	5	4	5	4	4	5	4	5	4	4	5	4	4	4	5	4	4	4	4	

T1, T2 ... T21 – теми змістових модулів.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	ОцінкаECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90–100	A	відмінно	зараховано
82–89	B	добре	
75–81	C		
66–74	D	задовільно	
60–65	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов’язковим повторним вивченням дисципліни

10. Методичне забезпечення

1. English for Specific Purposes (ESP). National Curriculum for Universities: Програма з англійської мови для професійного спілкування. / [Г.Є. Бакаєва, О.А. Борисенко, І.І. Зуєнок та ін.] – К.: Ленвіт, 2005. – 119 с.
2. Англійська мова: програма навчальної дисципліни для підготовки фахівців в аграрних вищих навчальних закладах II – IV рівнів акредитації / [Безпаленко А.М., Олійник А.Д., Хоменко Л.О., Сиротін О.С.]. – К.: Аграрна освіта, 2004. – 16 с.
3. Герман Л.В. Граматика англійської мови у таблицях. / Герман Л.В., Паніна О.А., Шульга І.В. – Харків: ХНАУ, 2004. – 29 с.
4. Аудіо / відеотека кафедри.
5. Мультимедійні програми.

11. Рекомендована література

Основна

1. English for ecologists: посібник з англійської мови для студентів/Герман Л.В., Макарьська Є.Г. - Харків: ХНАУ ім. В.В.Докучаєва, 2013. – 69с.
2. Герман Л. В. Англійська мова: контрольні завдання для студентів заочної форми навчання: посібник. – Харків: ХНАУ ім. В.В. Докучаєва, 2009. – 75 с.
3. Герман Л.В., Паніна О.А., Шульга І.В Навчально-методичний посібник з англійської мови. – Харків: ХНАУ ім. В.В. Докучаєва, 2012 – 103 с.

4. Герман Л.В., Паніна О.А., Шульга І.В. Граматика англійської мови у таблицях. – Харків: ХНАУ ім.. В.В. Докучаєва, 2004 – 29 с.
5. Шульга І.В., Паніна О.А., Прогнімак В.Ф., Чорна В.Л., Хижняк Н.В., Арзамасцева Н.О., Брокль Є.Г., Маковська О.А., Шеремет О.О. Посібник з розмовної англійської мови (для бакалаврів) - Харків: ХНАУ ім.. В.В. Докучаєва, 2008 –121 с.

Додаткова

1. Верба Л. Г. Граматика сучасної англійської мови: посібник/ Л. Г. Верба, Г. В. Верба. – К., 2006. – 341 с.
2. Кунатенко Й.Ю. English Reading: посібник для позааудиторного читання з англійської мови / Й.Ю. Кунатенко, Т.П. Лавриненко. – К.: 2001. – 400 с.
3. Murphy R. English Grammar in Use: A self-study reference and practice book for intermediate students, 2nd edition/ R.Murphy/ Cambridge University Press. –NY, 2003. – 361 p.
4. Vince M. Macmillian English Grammar In Context/M. Vince/ Macmillian. – 2008. – 241 p.

Інформаційні ресурси

1. <http://en.wikipedia.org/wiki/Pests>
2. <http://en.wikipedia.org/wiki/Protection> of the Environment
3. <http://en.wikipedia.org/wiki/IPlants>
4. <http://work.chron.com/tplant> diseases
5. <http://en.wikipedia.org/wiki/Economy> of Ukraine